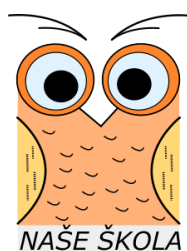

SOVÍK

ŠKOLNÍ ROK 2021/2022, číslo 1

Základní škola
Slovanka

Vážení čtenáři!

S potěšením a patřičnou hrdostí si Vám dovoluujeme oznámit, že školní časopis SOVÍK po delší pauze způsobené pandemií koronaviru opět začíná vycházet. Pevně doufáme, že se Vám příspěvky z per našich mladých autorů a autorek budou líbit!

OBSAH

28. říjen	1
Vaření s Kájou	3
Mission zero	4
Upoutávky.....	5
Vtipná chvílka	5
Čapkoviny	6
Kvíz.....	7

28. ŘÍJEN

STÁTNÍ SVÁTEK ANEB PROČ JSEM VLASTNĚ DOMA?

Na podzim roku 1918 se první světová válka začala chýlit ke konci. Český národ, který byl až do tohoto okamžiku součástí velkého státu (Rakouska-Uherska), tak dostal příležitost vyhlásit nezávislost, neboť Rakousko-Uhersko se ocitlo na straně poražených zemí. Čeští vlastenci

se tak chopili příležitosti a dne 28. ŘÍJNA 1918 vydali prohlášení o vzniku samostatného ČESKOSLOVENSKÉHO STÁTU. Prvním prezidentem nově vzniklé republiky se stal profesor TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK (viz obrázek se Sovíkem), který se o vznik samostatného Československa zasadil nejvíce.

Členka redakčního týmu, Karolína Šorčíková, podnikla v rámci oslav 28. října průzkum na prvním stupni naší školy. Žákům byla položena jediná otázka: „**KDO TO BYL TOMÁŠ GARRIGUE MASARYK?**“.

Petr V. (2.A) – SOCHA

Anna H. (2.A) – RYTÍŘ

Valérie Š. (2.A) – BÁSNÍK

Kateřina M. (2.A) - KRÁL

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

Již v průběhu 1. světové války se několik českých vojáků odmítlo být za Rakousko-Uhersko? Tito muži se pak často schválně nechávali zajmout nepřítelem. Později vytvořili tzv. ČESKOSLOVENSKÉ LEGIE. Vojenské sbory, které začaly bojovat za

samostatný československý stát a za rozbití Rakouska-Uherska. Legie vznikaly ve Francii, Itálii a především v Rusku, kde čítaly až 60 000 vojáků. (*autor: Eduard Hégr*)

VAŘENÍ S KÁJOU (jablečný koláč s drobenkou)

Co budete potřebovat:

Na těsto:

3ks vejce

1hrnek cukru krupice

½ hrnku rozpuštěného másla

1 hrnek mléka

2 hrnky polohrubé mouky

1 kypřicí prášek do pečiva

750 – 800g nastrouhaných jablek

Drobenka:

30g másla

5 lžic hrubé
mouky

5 lžic cukru
krupice

1 lžička skořice

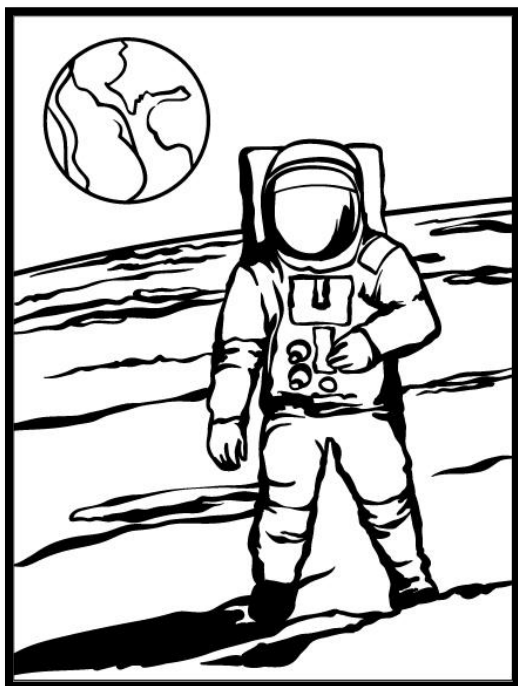
Pracovní postup:

1. Jablka očistíme a nastrouháme. Z mouky, cukru, másla a skořice rukama vypracujeme jemnou drobenku.
2. Vejce s cukrem vyšleháme do pěny, postupně zašleháme vychladlé máslo a mléko. Nakonec zlehka zamícháme mouku smíchanou s práškem do pečiva.
3. Těsto rozetřeme na plech vyložený pečícím papírem a na těsto naskládáme nakrájená jablíčka a posypeme drobenkou.
4. Pečeme 25 – 30 min na 180 °C

PŘEJI DOBROU CHUŤ! (autorka: Karolína Šorčíková)

CHCETE, ABY SI VÁŠ VZKAZ PŘEČETLI SVĚTOZNÁMÍ ASTRONAUTI?

Tak toto je přesně pro vás! Jedná se o program mission zero (v češtině mise nula), kdy každý, komu ještě nebylo devatenáct, může napsat něco astronautovi. A kam to vlastně budete posílat? Vzkaz bude doručen na mezinárodní vesmírnou stanici (ISS), kde na malých ledkových počítačích uvidí váš vzkaz členové vesmírné stanice. Ale pozor, nebude to tak jednoduché, jak se zdá!!

Není to jen o tom, že napíšete a pošlete. Budete muset vzkaz naprogramovat. Nemusíte se bát, těžké to není. Na internetu naleznete spousty tutoriálů, kde vám podrobně vysvětlí, jak na to. Já vám můžu poradit, jakou stránku na to budete potřebovat. Jde to jak na počítači, tak i na telefonech či tabletech. Po hotovém programování obdržíte certifikát, že váš vzkaz byl promítnut. Ale to si budete muset počkat až do května příštího roku. Doufám, že to někoho zaujalo, já sama si to vyzkoušela! (*autorka: Natálie Musilová*)

Stránka programu: <https://trinket.io/mission-zero>

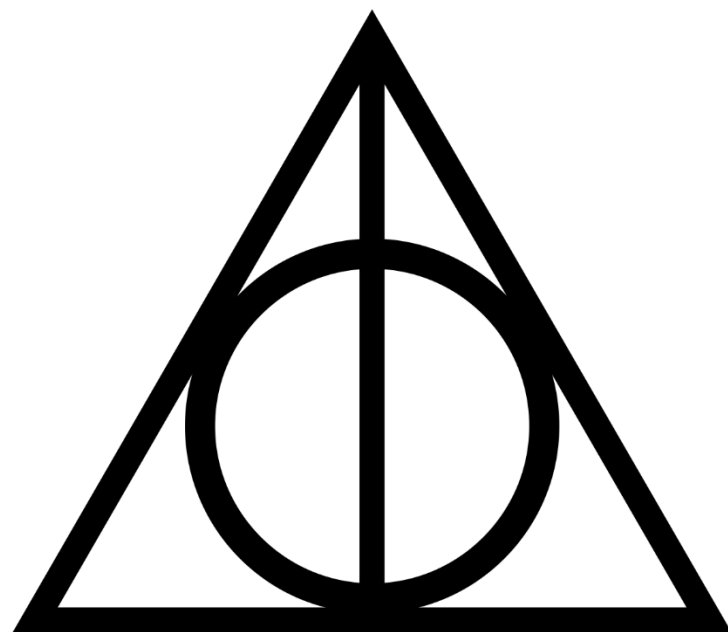
UPOUTÁVKY

HARRY POTTER – RELIKVIE SMRTI (KNIHA)

Kamarádi Harry, Hermiona a Ron nenastoupí do posledního ročníku Bradavické školy. Musí splnit těžký úkol, který ředitel školy, Brumbál, už nemůže dokončit. Musí zničit vitéály, protože Pán zla do nich roztránil svou duši. Je to jediná šance, jak nad ním zvítězit. Tento díl nechává ve

čtenářích spoustu emocí a pocitů. (autorka: *Tereza Hummelová*)

VTIPNÁ CHVÍLKA

1. Šli dva a prostřední upadl.
2. Letí dvě stíhačky a jedna nestíhá.
3. Když slon sedí na plotě, co to znamená? Čas vyměnit plot.

4. „Viš, do jaké pistole nemají v Africe náboje?“

„Ne.“ „Do té vodní.“

5. Viš, jaký je rozdíl mezi Vánoci a tornádem?

Žádný, při obou máš strom v obýváku.

(autorka: Barbora Hummelová)

RECENZE

OPĚT DIVADLO!

Po dlouhé přestávce se naše škola účastnila divadelního představení. Dne 21. října jsme v kulturním domě Crystal zažili představení Divadelního klubu Jirásek „Čapkoviny“. Vtipnou formou vyprávěli ukázky z děl Karla Čapka.

O autorovi určitě všichni víme, že to byl český spisovatel, intelektuál, novinář, dramatik, překladatel a amatérský fotograf. Byl mladší bratr spisovatele Josefa Čapka.

Divadlo se nám všem líbilo a, i když jsme museli mít roušky a respirátory, určitě bychom šli na představení znovu.

Žáci naší třídy o něm říkali: „divadlo bylo super, „divadlo se mi hodně líbilo“. Pozitivní byly i reakce vyučujících, kteří byli rádi, že se svými žáky mohou jít na divadelní představení po tak dlouhé době.

Těšíme se, že opět brzy někam půjdeme! (autorka: Phan Anh My)

KVÍZ

Znalost první pomoci

1. Zástavu dechu zjistíme podle toho, že:

- A) zrcátko před ústy postiženého se neorosí
- B) hrudník se nezvedá, není slyšet dýchací šelesty, na tváři není cítit dech
- C) postižený je v bezvědomí, je brunátný a neslyšíme chrčení

2. Nejčastější příčinou zástavy dechu postiženého v hlubokém bezvědomí je:

- A) selhání dýchacích center po úderu do hlavy
- B) zapadlý kořen jazyka
- C) Uvolněná zubní protéza zabraňující dýchání

3. Zachránce provádí oživování v poměru

- A) 1 vdech, 5 stlačení

B) 2 vdechy, 30 stlačení

C) 2 vdechy, 5 stlačení

4. Rozsáhlou popáleninu I. a II. stupně bez stržených puchýřů ošetříme:

A) mastí na popáleniny a přiložením sterilního krytí

B) propíchnutím puchýřů, desinfekcí a sterilním krytím

C) krátkodobým jednorázovým chlazením a sterilním krytím

5. K definitivnímu zastavení větších krvácení s výjimkou velkých tepen se nejlépe hodí:

A) stisknutí tepny přímo v ráně

B) tlakový obvaz

C) stisknutí přívodní tepny v tlakovém bodě

6. Oživování dospělého (s výjimkou případu tonutí nebo dušení) zahajujeme:

A) 30 stlačeními hrudníku

B) prudkým úderem na konec hrudní kosti

C) nalezením místa stlačování hrudníku

7. Správné místo stlačování při nepřímé srdeční masáži u dospělých je:

A) uprostřed hrudníku

B) asi 2 prsty pod úroveň klíční kosti

C) asi 3cm nad mečovitým výběžkem hrudní kosti

8. Při krvácení z nosu musíme postiženého:

A) položit a dát studený obklad na čelo a týl

B) posadit, předklonit mu hlavu, stisknout nosní křídla a eventuálně přiložit studený obklad na týl

C) posadit a vložit tampon tak, aby částečně vyčníval a dal se později vytáhnout

9. Zprůchodnění dýchacích cest zajistíme:

A) záklonem hlavy a zvednutím brady

B) vytažením pevně uchopeného jazyka

C) vsunutím hadičky do nosu nebo úst

10. Bezvědomého se zachovanými životními funkcemi ukládáme do polohy:

A) ponecháme v poloze, v níž se nachází, trvale udržujeme volné dýchací cesty a sledujeme jeho dýchání

B) na zádech s podloženou hlavou

C) stabilizované polohy na boku

11. Lokální popáleninu I. a II. stupně bez stržených puchýřů ošetříme:

A) mastí na popáleniny a přiložením sterilního krytí

B) chlazením do úlevy od bolesti (minimálně 10 min.)

C) krátkodobým jednorázovým chlazením a sterilním krytím

12. Bezvědomého následkem tonutí či otravy se zachovanými životními funkcemi ukládáme do polohy:

A) ponecháme v poloze, v níž se nachází, trvale udržujeme volné dýchací cesty a sledujeme jeho dýchání

B) zotavovací polohy na boku

C) autotransfuzní polohy

13. Postiženého, který je v bezvědomí a u kterého máme z okolností úrazu podezření na poranění páteře nebo míchy:

A) opatrně otočíme do zotavovací polohy a ošetříme zevní zranění

B) neotáčíme a netransportujeme, zajistíme životní funkce a ošetříme případná zevní zranění

C) krátkodobým jednorázovým chlazením a sterilním krytím

14. Postiženého v bezvědomí, který je zasažen elektrickým proudem:

A) nejprve izolujeme od proudového zdroje

B) ihned otočíme do zotavovací polohy

C) neošetřujeme, neboť jakékoli ošetření je neúčinné, přivoláme RZP

15. Popálenina II. stupně je typická:

A) tvorbou puchýřů

B) odumřením tkáně

C) zarudnutím

16. Postiženého s dechovými obtížemi uložíme:

A) na záda

B) do polosedu

C) v sedě

17. Prvním úkolem záchránce při ošetřování otráveného je:

A) přerušit kontakt otráveného s jedem

B) neporušit stopy, volat lékaře a policii

C) zjistit zbytky léků, obaly apod. ke stanovení příčiny otravy

18. Ránu v hrudníku:

A) přikryjeme rukou, případně kryjeme poloprodyšným obvazem

B) ponecháme otevřenou, případně kryjeme prodyšným obvazem

C) kryjeme neprodyšným obvazem

19. Má-li postižený vykloubený loket:

A) omezíme jakékoli manipulace s horní končetinou

B) znehybníme horní končetinu velkým šátkovým obvazem

C) znehybníme horní končetinu u předloktí za košili

20. Ránu, která masivně krvácí:

A) ošetříme tlakovým obvazem

B) ošetříme peroxidem vodíku a sterilně kryjeme

C) vyčistíme proudem vody až do úplného vypláchnutí nečistot a sterilně kryjeme

KLÍČ: 1B, 2B, 3B, 4C, 5B, 6A, 7A, 8B, 9A, 10A, 11B, 12B, 13B, 14A, 15A, 16B, 17A, 18B, 19A, 20A
(*autorky: Jana Bucharová, Mia Medelská*)

Redakční rada: Musilová Natálie, Hummelová Barbora, Hummelová Tereza, Bucharová Jana, Medelská Mia, Blažková Anežka, Šorčíková Karolína, Supová Andrea, Phan Anh My

Přisedící poradce: Hégr Eduard

